

COMMISSIE VAN TOEZICHT

JAARVERSLAG 2019

Juvaïd
Justitiële
Jeugdinrichting

Jaarverslag 2019

Commissie van Toezicht Justitiële Jeugdinrichting Juvaid (Elker Justitiële Jeugdinrichting) te Veenhuizen

Inhoudsopgave	2
1. Samenstelling commissie van toezicht	3
1.0 Algemeen	4
1.1. Ledenwerving	4
1.2. Werkwijze ledenwerving	4
1.3. Deskundigheidsbevordering	4
2.	4,5
2.1. Algemeen	4,5
2.1.1. Toekomstperspectief	5
2.2. Jaarplannen	5
2.3. Bezetting	5,6
2.4. Aanvullende maatregelen vanuit de CvT, tijdens de sluitingsperiode	6
2.5. Activiteiten op instellingsniveau	6
3.	6,7
3. Activiteiten in het kader van de adviestaak	6,7
4.	7
4. Activiteiten in het kader van de toezichthoudende taak	7
5.	8
5. Activiteiten in het kader van de bemiddelings- en de rechtsprekende taak.	8
5.1. Algemeen	8
5.2. Resultaten 2019	8,9
Bijlagen:	10-26
• 1. Managementoverzicht Juvaid 2019	
• 2. Grafiek managementoverzicht Juvaid 2019	
• 3. Aantal klachten per onderwerp	

1. Samenstelling Commissie van Toezicht op 31 december 2019

Naam:	Functie binnen de commissie	Lid sinds	Functie in het dagelijks leven:
E.F.A. Dams	Lid /plv. Voorzitter van de commissie	01-07-2005	n.v.t.
A.F. Gerding	Lid	01-05-2019	Senior rechter rechtbank Noord-Nederland
A. Hoogland	Lid	01-02-2017	Klinisch psycholoog
M.W. Lubbert	Lid	01-09-2016	Kinder-Jeugdpsychiater
M.A. Pasma	Lid	01-09-2016	n.v.t.
F. Sijens	Lid; per 01-10-2011 ook Voorzitter van de commissie	01-02-2008	Senior rechter rechtbank Noord-Nederland
J.P.Sluis	Lid	01-11-2015	Directeur gevangenis­museum
K. Snoei­jink	Lid	01-02-2018	Gedragswetenschapper
E.W.J. Weisbeek	Lid	01-02-2005	n.v.t.
T.C. Heller	Ambtelijk secretaris	01-09-2001	

Rooster van aftreden: voor alle leden geldt een benoemingstermijn van vijf jaar. Zij kunnen maximaal tweemaal voor herbenoeming in aanmerking komen.

1.0. Algemeen

De dreigende sluiting en het uiteindelijke besluit tot opheffing van JJI-instelling Juvaid hebben in 2019 invloed gehad op de werkzaamheden van de Commissie van Toezicht. Met name tijdens de groepsbezoeken komen de effecten van de sluitingsfase duidelijk naar voren. Op de vergaderingen van de commissie is dit thema veelvuldig onderwerp van gesprek geweest.

1.1. Ledenwerving

Aan het begin van het kalenderjaar is de Commissie van Toezicht van Juvaid op volle sterkte. In de loop van het kalenderjaar heeft 1 lid haar werkzaamheden voor de commissie beëindigd. De daardoor ontstane vacature is opnieuw ingevuld. Een ander lid van de CvT heeft in de tweede helft van het jaar te kennen gegeven met de werkzaamheden voor de commissie te willen stoppen. De daardoor ontstane vacature is, in verband met de aangekondigde sluiting, niet vervuld. Vanaf de bekendmaking van de sluiting zijn de eventuele verdere mutaties ook in dat licht beoordeeld, waardoor leden die volgens rooster op de nominatie staan om af te treden hun taken tot de sluiting zullen blijven vervullen. Daarmee wordt voorkomen, dat nieuwe vacatures ontstaan, die een zeer korte looptijd zullen hebben.

1.2 Werkwijze bij ledenwerving

In de Commissie van Toezicht worden de vacatures, in lijn met de wettelijk verplichting, vervuld op basis van vertegenwoordiging van de verschillende relevante maatschappelijke disciplines. Vervolgens worden eventuele kandidaten uit het netwerk van de leden benaderd. Medio 2019 is vastgesteld, dat de CvT van Juvaid voldoet aan de bepalingen van het Reglement Jeugdinstellingen, m.u.v. een onvervulde vacature vanuit de advocatuur. Om bovengenoemde reden (1.1) is daarin niet meer voorzien.

1.3 Deskundigheidsbevordering

Geen van de CvT-leden heeft in 2019 aan externe cursussen deelgenomen. De effecten van een in 2018 gegeven voorlichting over het gebruik van de digitale samenwerkingsruimte (eSWF) t.b.v. de vergaderingen en informatievoorziening zijn in het kalenderjaar uitgebleven. Daarentegen kan het, vanwege de sluiting helaas beperkt gebleven en daardoor slechts ten dele uitgevoerde plan om tijdens de bijeenkomsten van de CvT verdiepingsonderwerpen te bespreken o.l.v. interne of externe inleiders, zeker gezien worden als een vorm van deskundigheidsbevordering.

2.1. Algemeen

De voormalige Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen, die, na de bestuurlijke fusie in 2014, sinds 2018 deel uitmaakt van jeugdzorginstelling Elker, verzorgt opvang en behandeling voor strafrechtelijk geplaatste jongeren in Juvaid (Veenhuizen) en gesloten jeugdzorg voor civielrechtelijk geplaatste jongeren in Wilster (Groningen). Tot de stichting behoort ook Portalis Onderwijs en Arbeidstoeleiding, de interne school voor voortgezet speciaal onderwijs.

In Juvaid worden sinds 2010 alleen strafrechtelijk geplaatste jongens opgevangen en behandeld. De Commissie van Toezicht vervult haar taken t.g.v. de strafrechtelijk geplaatste jongeren in Juvaid. Sinds 2016 is de stichting Viyuna, die zich richt op huisvesting en begeleiding van minderjarige vluchtelingen, onderdeel van de Stichting Elker en haar rechtsvoorganger. Bij de Stichting Elker heeft in 2019 opnieuw een wisseling in het eenhoofdige College van Bestuur plaatsgevonden, waarbij de heer Euser tot interim-bestuurder is benoemd. De directeur van Juvaid en Vyuna is in 2018 ook verantwoordelijk geworden voor Wilster, doch heeft deze functie op 16 december 2019 overgedragen aan de interim-bestuurder van Elker.

Hoewel 'Het Poortje' is vervangen door 'ELKER', blijft de naam Juvaid vanwege de herkenbaarheid tot de geplande einddatum bestaan.

2.1.1. Toekomstperspectief

Na de opheffing van de JJI Juvaid zullen er twee zogenaamde Kleinschalige Voorzieningen worden ingericht, waarvan 1 justitiële - en 1 civiele voorziening. Hoe en waar een en ander vorm zal gaan krijgen is nog niet geheel duidelijk.

2.2. Jaarplannen

In Juvaid wordt gewerkt met jaarplannen, waarin landelijke en lokale thema's gecombineerd worden. Zo wordt het eerder ingezette beleid dat gericht is op de leefstijl van de jongeren voortgezet, met een accent op het realiseren van een gezond leefklimaat. In maart 2018 heeft er een leefbaarheidsonderzoek plaatsgevonden onder de jongeren en de groepsleiding. De score was positief. Nog steeds ligt het accent op de pedagogische aanpak op verschillende terreinen, waarbij het persoonlijk perspectief van de jongere uitgangspunt is. Het bewustwordingsproces, dat door opvoedkundig gerichte maatregelen op gang komt, beoogt tevens een appèl te doen op de verantwoordelijkheid van de jongere voor zijn persoonlijk handelen. De jongeren worden derhalve steeds vaker betrokken bij de bespreking van zaken waarover de directie beslissingen moet nemen. Vaak gaat dat over zaken, die hun welzijn of de (algemene) leefbaarheid betreffen. Zo is er in het verslagjaar een enquête uitgezet, waarin de jongeren worden bevraagd over de activiteiten binnen de instelling.

De Jongerenraad speelt daarnaast een belangrijke en gewaardeerde rol als platform voor het overleg tussen de jongeren en het management van Juvaid.

Vermeldenswaard is het feit, dat door jongeren van Juvaid een film is gemaakt t.b.v. de introductie van nieuw geplaatste jongeren. Ook hebben de jongeren geholpen bij de realisering van de nieuwe sportaccommodatie.

In paragraaf 2.5 worden de activiteiten, die deel uitmaken van de jaarplannen, nader besproken.

2.3. Bezetting

In verband met het besluit (medio 2019) over de sluiting van Juvaid per 1 januari 2021, is de bezetting een belangrijk aandachtspunt. In de eerste helft van het jaar zijn de groepen overvol: vaak 11 i.p.v. 10 jongeren. Dat geldt m.n. voor de kortverblijfgroepen. De drukte wordt veroorzaakt door de grote doorloop van jongeren. Na de bekendmaking van de sluiting komt er verandering in de situatie, omdat vanaf dat moment de personele

bezetting en de groepsgrootte een rechtstreeks verband met elkaar hebben. De dreiging van sluiting zorgde vorig jaar al voor mobiliteit onder de medewerkers. Nu het besluit gevallen is, wordt dat effect alleen maar groter. Deze omstandigheid zorgt niet alleen voor onrust onder de medewerkers, maar ook onder de jongeren. Wellicht is het moeilijk om het verband aantoonbaar te maken, maar feit is, dat het aantal (grote) incidenten op de groepen in de tweede helft van het jaar aanzienlijk is toegenomen. Aan de orde is dan ook de vraag in hoeverre de directie de veiligheid binnen de instelling kan blijven waarborgen. Desondanks houdt de DJI vast aan de plaatsingsplicht van 44 jongeren binnen Juvaid.

2.4. Aanvullende maatregelen vanuit de CvT tijdens de sluitingsperiode

De pogingen van de directie van Juvaid om de hectiek van de sluitingsperiode te beteugelen en de stabiliteit binnen de instelling te bevorderen worden ondersteund door maatregelen vanuit de Commissie van Toezicht. Vanaf oktober zal het bezoek van telkens één maandcommissaris worden geïntensiveerd naar eens per twee weken. Vooraf neemt betreffende MC contact op met de Afdelingsmanager om te vernemen of er bijzonderheden m.b.t. de groepen te melden zijn. Voorts zullen de bemiddelingen z.s.m. worden afgehandeld. Tenslotte worden de rapportages z.s.m. (ook) rechtstreeks naar de instelling gezonden.

2.5. Activiteiten op instellingsniveau

Het eerder ingezette beleid op het gebied van de bevordering van de geestelijke en lichamelijke gezondheid, als onderdeel van de ontwikkeling van een positieve leefstijl, wordt voortgezet. Ook in 2019 wordt veel aandacht besteed aan de bevordering van een gezonde leefstijl. Het rookverbod dat geldt voor het gehele terrein van de instelling is geïmplementeerd. Daarnaast is er wederom sprake geweest van actieve deelname in het kader van Stoptober.

Behalve de reeds bestaande activiteiten worden in 2019 de volgende initiatieven ontplooid:

- Er wordt nóg meer aandacht besteed aan muziek. De mogelijkheden zijn uitgebreid van 2 naar 3x per week, onder begeleiding van twee muziekdocenten;
- Er is een nieuwe ruimte ingericht voor Fitness, wellness en mindfulness;
- Het kunstgrasveld is vervangen;
- In maart heeft 70% van alle jongeren deelgenomen aan een voetbalclinic;
- Er is een start gemaakt met de centrale inkoop van voeding door de chef-kok;
- Greg Benner, deskundige op het gebied van gedrag, heeft in de Juvaid een college gegeven over de aanpak van gedrag, aan de hand van praktijksituaties;
- Tijdens de zomervakantie hebben opnieuw speciaal georganiseerde educatieweken plaatsgevonden;
- Het Project Cell Dogs, waarbij jongeren deskundig worden opgeleid tot hondentrainer, wordt vanwege het succes herhaald in het jaar 2019;
- Ter bevordering van de goede sfeer in de sluitingsperiode worden regelmatig extra 'leuke' activiteiten georganiseerd. In dat kader is ook een zogenaamde thermometer geïntroduceerd.

3. Activiteiten in het kader van de adviestaak

In 2019 vergaderde de Commissie van Toezicht 11 keer, in aanwezigheid van de directeur of diens plaatsvervanger.

Tijdens de vergadering bespreekt de commissie de klaagschriften die door de beklagcommissie zijn behandeld en de uitspraken, die daarin werden gedaan. Er wordt niet inhoudelijk, maar meer in algemene zin, op de beslissingen ingegaan. De verslagen van de groepsbezoeken worden via de directie besproken in het managementoverleg en vervolgens door vertaald naar de medewerkers. Dit leidt tot wederzijds begrip en een betere samenwerking. De Commissie van Toezicht bespreekt ter vergadering ook de verslagen van de Jongerenraad. Ook daardoor wordt de commissie goed op de hoogte gehouden van wat er onder de jongeren in de instelling leeft. Tenslotte is het onderwerp: 'Mededelingen van de directie' een vast punt op de agenda van de CvT.

4. Activiteiten in het kader van de toezichthoudende taak.

Elke groep krijgt volgens het afgesproken rooster een bezoek van een maandcommissaris. Deze doet daarvan schriftelijk verslag en stelt indien nodig vragen aan de directie, of legt onderwerpen ter bespreking voor op de vergadering. De directie van Juvaïd bespreekt zowel de klaagschriften als de verslagen van de maandcommissaris in de werkoverleggen met de teams. Medische klachten worden in juli en in december geagendeerd.

Enkele voorbeelden van gespreksthema's tijdens de vergaderingen in 2019:

- Verbetering van de intercomverbinding met de kamers van de jongeren;
- Het onder de aandacht brengen bij de jongeren van het bestaan en de taken van de Commissie van Toezicht;
- Zelfevaluatie van de CvT;
- Taken van maandcommissaris ingeval van afzonderingsplaatsing;
- Mogelijkheden van internetgebruik door de jongeren, waarbij eventueel misbruik uitgesloten is;
- Onderwerpen naar aanleiding van de verslagen van de vergaderingen van de Jongerenraad.

Het is een vaste regel, dat de dienstdoende maandcommissaris op de hoogte gesteld wordt van ISO-plaatsingen of andere calamiteiten. Dat gebeurt inmiddels rechtstreeks, zodat snel en adequaat kan worden gereageerd.

De maandcommissaris neemt vervolgens contact op met de groepsleiding of de directie van de instelling om zich te laten informeren over het incident en de gevolgen daarvan voor de jongere(n). Zo nodig wordt de betreffende jongere bezocht.

De maandcommissaris maakt een schriftelijk verslag van zijn bevindingen en voegt deze toe aan het verslag van de groepsbezoeken.

Incidenteel kan de CvT besluiten om zelf 'onderzoek' te doen indien er zich zaken voordoen, die om nadere explicatie vragen.

5. Activiteiten in het kader van de bemiddelings- en de rechtsprekende taak.

5.1. Algemeen

De secretaris zorgt voor de verwerking van de klachten. Zij stuurt, na een selectie, de meeste klachten ter bemiddeling naar de maandcommissaris. Uitgangspunt bij de zaken is dat een bemiddelingspoging wordt gedaan. De maandcommissaris is vrij in de werkwijze bij de bemiddeling. Kern is dat de jongere zijn klacht toelicht bij de maandcommissaris en dat die de afdelingsmanager en jongere bij elkaar brengt om de klacht te bespreken en naar tevredenheid van beide partijen op te lossen.

Een kopie van de bemiddelingsverslagen en de uitspraken wordt door de secretaris ter informatie bij de vergaderstukken gevoegd. De uitspraken worden in het bijzijn van de directie niet inhoudelijk op de vergadering besproken. De bemiddelingsverslagen worden wel inhoudelijk besproken.

In 2017 heeft de directie voorgesteld om voor het bemiddelingsgesprek ook de eventueel betrokken groepsleider uit te nodigen, zodat vanuit de eerste hand kan worden gerapporteerd. In het verslagjaar is met dit novum enige ervaring opgedaan. Tijdens de evaluatie in het voorjaar van 2018 is afgesproken, dat de aanwezigheid van de groepsleider bij een bemiddeling zal plaatsvinden op speciaal verzoek van de maandcommissaris en/of de (betreffende) afdelingsmanager.

5.2. Resultaten 2019

In 2019 werden er 125 klachten ingediend. Dat is een afname ten opzichte van 2018. Toen werden 167 klachten ingediend. De afname is mogelijk toe te schrijven aan de verminderde instroom van jongeren in de instelling. Voor een overzicht van het aantal klachten per onderwerp wordt verwezen naar Bijlage 3.

In totaal zijn er in het jaar 2019 82 klachten ter bemiddeling naar de maandcommissaris verzonden. Van de niet ter bemiddeling voorgelegde 43 klachten zijn er 23 op een zitting behandeld, waarvan tot op heden 16 zijn afgehandeld; de overige klachten zijn ingetrokken dan wel vervallen als gevolg van het vertrek van de jongere.

In 50 van de in 2019 ter bemiddeling voorgelegde klachten slaagde de bemiddeling en zijn de klachten ingetrokken. 19 klachten zijn ingetrokken voordat de bemiddeling plaatsvond. 5 van de niet geslaagde bemiddelingen zijn aan de voorzitter van de beklagcommissie voorgelegd. Daarvan is 1 klacht ter zitting ingetrokken.

Voor de klachten die op een zitting werden behandeld is volgens een vast rooster een mondelinge behandeling bepaald. Er is gekozen voor een vast zittingsrooster. De betrokken afdelingsmanagers van de groepen waar de jongeren verblijven kunnen dan zoveel mogelijk zelf bij de behandeling aanwezig zijn. De beklagzaken zijn allemaal enkelvoudig op zitting behandeld. De uitspraak is steeds schriftelijk gedaan.

Er is steeds naar gestreefd om zo spoedig mogelijk te beslissen op de klachten. Toch kon, helaas net zoals in 2018, de in de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen genoemde termijn (2 x 4 weken) vaak niet worden gerealiseerd. De oorzaken voor deze te lange doorlooptijd zijn nog steeds dezelfde als in 2017, te weten:

- het verkrijgen van een reactie van de instelling vergt de nodige tijd;
- de betrokken jongere verblijft niet meer in de instelling en moet rogatoir worden gehoord;
- de verhinderdata van de advocaat die de jongere bijstaat waardoor de zitting op een later moment moet worden ingepland.

In 2019 werden er 8 klachten gegrond en 4 klachten ongegrond verklaard, 1 klacht is deels gegrond verklaard. 17 klachten zijn niet-ontvankelijk verklaard en 4 klachten zijn ter zitting ingetrokken. Ter compensatie werd bij gegrond verklaarde klachten in alle gevallen een geldbedrag toegekend. De beklagcommissie heeft bij het vaststellen van de hoogte van het geldbedrag (indien mogelijk) aansluiting gezocht bij de Standaardbedragen tegemoetkomingen van de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming. Bovenvermelde cijfers hebben betrekking over de totale afdoening in 2019, daaronder bevinden zich ook nog in 2018 ingediende klachten.

Voor de cijfers van de beklagzaken en overige gegevens wordt verwezen naar de bijlagen bij dit jaarverslag.

***

Het verslag is vastgesteld op de vergadering van de Commissie van Toezicht van 10 februari 2020

Bijlagen

Aan dit verslag zijn de volgende bijlagen toegevoegd:

- **Bijlage 1: Managementoverzicht Juvaid 2019**
- **Bijlage 2: Grafiek managementoverzicht Juvaid 2019**
- **Bijlage 3: Aantal klachten per klachtsoort**

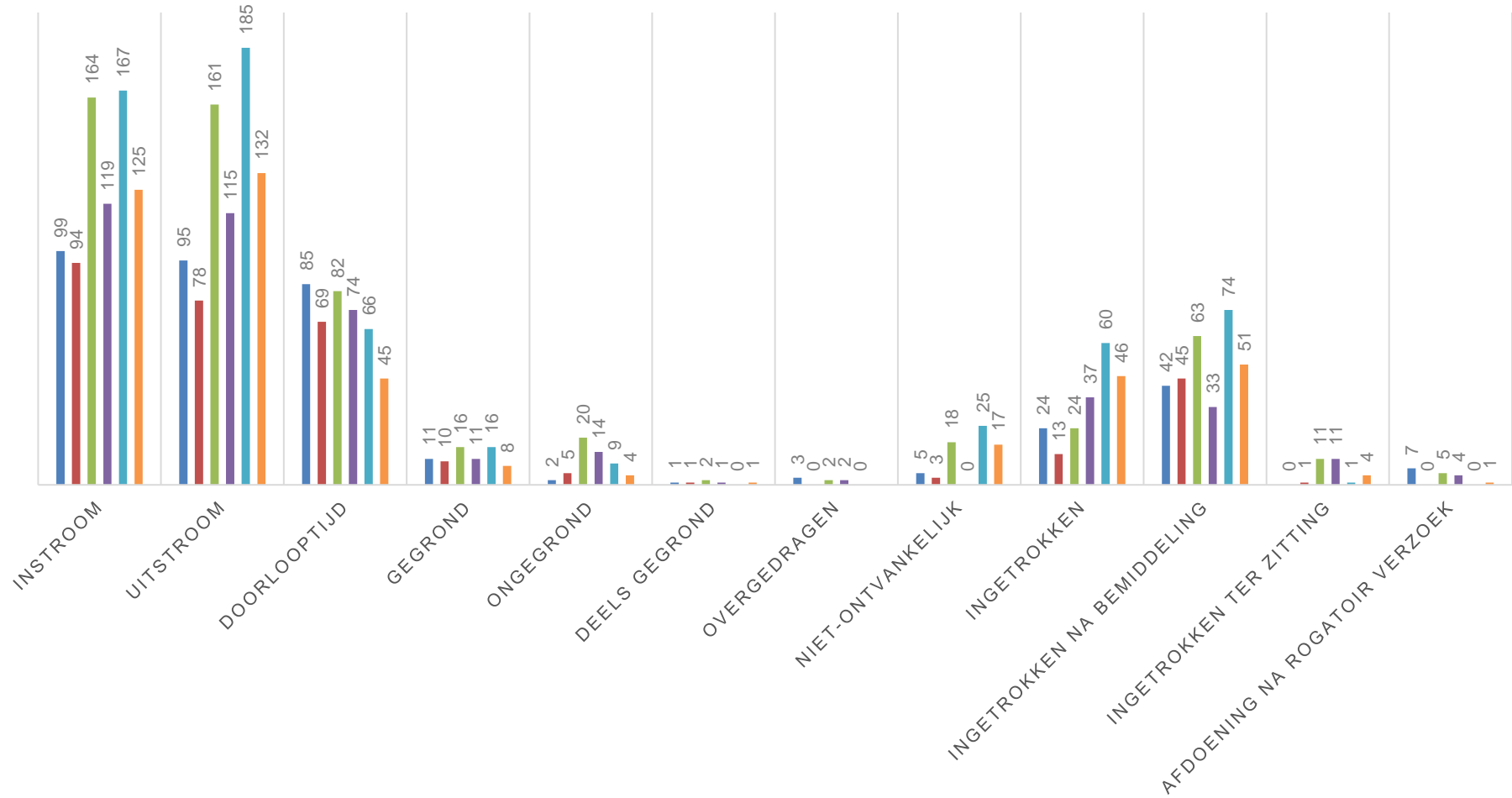
Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

CvT Bureau Groningen - JJI Elker <Totaal>

2019	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	Uitstroom														eind voorraad
						totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongegrond	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek	grief afgedaan	
januari	23	7	7	0	0	22	22	0	79	1	1			14	2	4				8
februari	8	14	14	0	0	3	3	0	46						3					19
maart	19	9	9	0	0	9	9	0	19						1	8				19
1e kwartaal	23	30	30	0	0	34	34	0	48	1	1			14	6	12				19
april	19	16	16	0	0	14	14	0	31						6	8				21
mei	21	8	8	0	0	14	14	0	72	1	1				4	6	1	1		15
juni	15	16	16	0	0	6	6	0	65					1	5					25
2e kwartaal	19	40	40	0	0	34	34	0	56	1	1			1	15	14	1	1		25
juli	25	15	15	0	0	20	20	0	50	1					7	11	1			20
augustus	20	2	2	0	0	15	15	0	51		1				12	2				7
september	7	9	9	0	0	4	4	0	41						3	1				12
3e kwartaal	25	26	26	0	0	39	39	0	47	1	1				22	14	1			12
oktober	12	6	6	0	0	2	2	0	95						2					16
november	16	1	1	0	0	6	6	0	71	1	1			1	1		2			11
december	11	22	22	0	0	17	17	0	42	4		1		1		11				16
4e kwartaal	12	29	29	0	0	25	25	0	69	5	1	1		2	3	11	2			16
Totaal	23	125	125	0	0	132	132	0	55	8	4	1		17	46	51	4	1		16

GRAFIEK MANAGEMENTOVERZICHT KLACHTEN

■ 2014 ■ 2015 ■ 2016 ■ 2017 ■ 2018 ■ 2019

Bijlage 3:

Aantal klachten per klachtsoort:

Soort klacht	2015	2016	2017	2018	2019
Activiteiten (arbeid)	0	0	0	0	0
Activiteiten (div.)	14	17	2	14	14
Activiteiten (lucht)	7	12	5	3	6
Activiteiten(sport)	0	4	0	6	4
Behandeling	1	5	0	2	0
Bejegening	9	15	17	32	15
Bewegingsvrijheid	7	8	5	1	6
Compensatie	0	4	0	0	5
Contact buitenwereld (bellen)	2	5	3	4	4
Contact buitenwereld(bezoek)	3	1	1	3	3
Contact buitenwereld (media)	0	1	1	0	1
Contact buitenwereld (post)	0	0	0	1	1
Controle	1	5	7	9	9
Disciplinaire straf	6	8	4	5	5
Eisen verblijfsruimte	-	1	3	0	2
Geweld	0	1	0	1	2
Informatie/procedure	6	6	13	2	3
Ordemaatregel	7	21	13	1	3

Persoonlijke voorwerpen	3	15	15	10	13
Regime	0	0	1	0	1
Rekening-courant/ zak- en kleedgeld	5	2	1	1	1
Rogatoir verzoek	-	-	3	0	1
Schadeverhaal	0	0	1	1	3
Selectie/overplaatsing (extern)	0	1	4	0	1
Selectie/overplaatsing (intern)	0	0	0	0	1
Toezicht	0	0	1	1	0
Time-out					1
Transport	1	1	0	0	0
Verlating inrichting	1	4	5	1	0
Verzorging (div)	6	10	3	27	12
Verzorging (godsdienst, levensovertuiging)	1	0	0	1	0
Verzorging (medische)	4	3	0	6	3
Verzorging (persoonlijke)	10	13	11	35 *	5

*Betreft het rookbeleid.